



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi  
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus  
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris  
succinctim complectens**

**Klinge, Konrad**

**Coloniae, 1570**

**VD16 K 1309**

caput XXXI.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-29452**

1. *Quomodo Christus pro peccatis nostris satisfecit sua morte.*
2. *Quae sit Euangelica satisfactio, quam à nobis exigit Christus.*
3. *Quae sit Ecclesiae satisfactio secundum Canones, & olim fuerit in usu.*

I.



Tota Scriptura solùm vnum ostendit satisfactorem pro peccatis totius mundi, scilicet Christum. Esa. 53. Posuit Deus in eo iniquitatem omnium nostrum, Col 1. Complacuit Patri, per eum reconciliari omnia per sanguinem crucis eius, siue quae in caelis, siue quae in terris sunt. 1. Ioan. 2. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Et Ioan. 1. Ecce agnus Dei: &c. Ideò à culpa & poena aeterna peccati solùm nos liberat satisfactio & mors Christi. Nam à culpa peccati & à poena aeterna liberari solùm contingit propter sanguinem Christi, & non opus hominis: neque diuelli debent culpa & poena aeterna, quòd ambo haec Christi mortem respiciunt. Distingui quidem possunt remissio culpae, & remissio temporalium poenarum: Culpa propter sanguinem Christi tollitur, & ira vel poena aeterna: sed temporales poenas, quas meruerunt peccata nostra, mitigamus per opera & fructus poenitentiae nostrae. 1. Corinth. 11. Si nos ipsos diiudicemus, non utique iudicemur à Domino. Est igitur coràm Deo pro culpa & poena aeterna abolenda sola Christi satisfactio. Est autem triplex satisfactio: coram Deo, coram proximo, & coram Ecclesia.

2:

Huius satisfactionis Christi nemo fit particeps, nisi

nisi qui & ipse secundum Euangelium satisfaciat proximo suo. Exigit enim Deus satisfactionem à te erga proximum tuum, & illam docet Euangelium & Scriptura, vt Matth. 5. Vade reconciliari proximo tuo. Item restituere res alienas quas occupamus. Exo. 20. Non furtum facies. Item restituere famam: ibidem, Non falsum testimonium dices contra proximum tuum. Luc. 6. Remittite, & remittetur vobis: date, &c. Item Rom. 13. Nihil quicquam debeatis, nisi vt inuicem vos diligatis Et Matt. 7. Quod vultis vt vobis faciant homines, hoc & vos facite illis. Igitur Euangelium vbiq; ad huiusmodi satisfactionem proximi nos obligat, & illam sic exigit Christus, vt suam satisfactionem coram Deo patre non distribuat nobis, nisi & nos proximo satisfecerimus.

Porro satisfactio quæ est erga Deum, creditur: quæ est erga proximum, necessario exigitur ad salutem. Rursus supra dicta satisfactio exigitur à iam iustificatis & fidelibus per fidem Christi: igitur non satisfaciunt pro peccatis coram Deo ad abolendam culpam & pœnam æternam. Hoc Christi morti solum debetur, sed tamen valet ad mitigandas pœnas temporarias, quas Deus infligere solet, vt famem, bellum, pestilentiam, incendium, morbum, &c. Deinde est dispositio ad accipiendum Christi satisfactionem, vt efficax in nobis sit ex gratia. Nam tametsi Fides accipit Christi beneficium, fides tamen vera non est, nec Christi beneficium est efficax, si non aderit & nostra satisfactio erga proximum, atq; pœnitentia.

Est quædam satisfactio coram Ecclesia, qua olim famosi peccatores non recipiebantur in Ecclesiam sine publica castigatione, quam castigationem vocabant Patres satisfactionem. Accesserunt & canones Patrum, quibus pro vno peccato septennis pœnitentia imponebatur, & minus & supra: Et sic publicæ spectacula pœnitentiæ, fuerunt externa quædam

3.

dam

dā disciplina, qua cohibebantur & probabantur peccatores, num verè pœniterent, ac cæteri à peccatis terrentur. Non autem putarunt Patres eo ritu ac publica pœnitētia mereri remissionem culpæ, ac pœnarum æternarum liberationem: hoc semper transtulerunt in Christum ac eius mortem, attamen ad mitigationem pœnarum temporalium, ad coërcendam carnem, vt in posterum minùs peccarent, & ad alios multos fines, præterquàm quòd esset precium pro peccatis, obseruata fuit. Insuper quòd nostra pœnitentia operum mitigare possit iram Dei, hoc testatur scriptura vbiq; vt satisfactio Niniuitarū Ionę 3. Exēplum regis Ezechie, cui adiiciuntur 15. anni, Esa. 38. & 2. Reg 12. Dauid propria sententia fuit filius mortis: sed ad verbum, Peccaui, audit à Propheta, Transulit Dominus peccatum tuum. Et 1. Cor. 11. Si nos ipsos iudicaremus, non iudicaremur à Domino. Ergo pœnē peccatorum temporales, quas pro peccatis meremur, non dico de illis pœnis, naturaliter propter peccatum nobis agnatis, vt mors, fames, &c. sed de his, quæ peccatis actualibus meruimus, non ex origine contraximus, mitigantur nostra satisfactione operum in hac vita. Nam propter orationes, ieiunia, elemosynas ac similia bona opera, immò propter vnum bonum hominem & sanctum, Deus parcat toti ciuitati: sicut volebat propter decem viros parcere ciuitatibus Sodomorum, Gen. 18. Deus mitigat iram, & donat plura bona temporalia & spiritualia, sicut etiam punitur mundus propter libidines, idololatriam, comessationes, & transgressiones Diuinorum præceptorum in tertiam & quartam generationem, Exod. 20. Et quoniam pœnē Purgatorij etiam sunt temporales, & non æternę: ideo credit vniuersalis Ecclesia, operibus viuentium tales iuuari posse, ac mitigari illorum pœnas, tandemq; liberari, eò quòd hoc nullibi in scriptura est prohibitum: & Christus ipse dicit

dicit  
vel in  
lo ren  
5. Et  
oret,  
tum,  
mitte  
Et ill  
tamen  
ribus  
ctione  
re can  
rum &  
nus po  
num,  
in tot  
abusu  
est con  
genda  
quæ ne  
sint &  
lob, Pa  
nes vel  
pœnis  
claves  
oration  
net Ecc  
Dei fac  
nam &  
nam m  
deindè  
mortem  
sentes,  
quarta  
lijs ob p  
solum i

dicit quòd aliquod peccatum sit, scilicet infidelitatis vel impœnitentię, quod neq; hîc, neq; in futuro seculo remittetur, Matt. 12. Sicut Apostolus dicit 1. Ioan. 5. Est peccatum ad mortem, non dico vt quis pro illo oret, &c. Ergo concludit Ecclesia, esse aliquod peccatum, id est, pœnam tēporalem quam Deus statuit remittere, & non æternaliter reseruare, sicut infideliū. Et illa pœna peccati, quæ infertur in Purgatorio, est tamen temporalis, & remittitur orationibus & operibus viuentium, sed culpam solus Deus sua satisfactione remittit, Possunt quoq; clauēs Ecclesię soluere canones, qui exigunt satisfactionem aliquot annorum & dierum, sicut cū indulgentias facit Romanus pontifex: qui canones & indulgentię satisfactionum, quandò constat eas multis salubres fuisse, non in totum sunt reiiciendę, modò amputetur auaritię abusus, &c. Nulla ergo prædictarum satisfactionum est contemnenda, sed distinctè & suo ordine intelligenda, etiam de sanctorum pœnis & afflictionibus, quæ non ob peccatum imponuntur, sed vt illis crux sint & exercitium ad coronam & præmium, sicut in Iob, Paulo, Tobia, &c. hîc non vtuntur suo iure canones vel clauēs, &c. hoc totum Deo relinquitur, sed de pœnis temporarijs & ab hominibus impositis, valēt clauēs &c. & ad purgandos in Purgatorio per modū orationis, suffragij, non autoritate Romana, vt tenet Eccl. &c. Insuper omne peccatum contrā legem Dei factum, duplicem meretur pœnam, nempe æternam & temporalem, sicut peccatum Adę æternā pœnam meruit, id est, damnationem post hanc vitam, deindè temporalem, id est, infirmitatem corporis, mortem, laborem & sudorem in terra. maledictionē, sentes, tribulos, Genes. 3. & Exod. 20. in tertiam & quartam generationem minatur vindictam Deus filijs ob peccata parentum, quod de temporali pœna solū intelligitur, modò aliās in Christum credunt. Sic

3.

Sic

Sic 1. Cor. 5. luxuriosus traditur Sathane, quoad temporalem pœnam &c. At Christus suo sanguine liberavit omnes credentes de æterna pœna, id est, culpa, non autem ab omni temporaria pœna, infirmitatibus, angustijs, tribulationibus, morte, &c. Sed illa mitigari & extingui possunt nostris orationibus, ieiunijs, laboribus, sicut patet de Niniuitis, Ionæ. 3. Et ad illum etiam finem excogitati sunt canones pœnitentiales, ubi Ecclesia tanquam pia mater præuenit iram Dei, quoad temporarias pœnas: item eò conducunt indulgentiæ. Sed ab æterna pœna & culpa solū Christi meritum saluat.

## CAPVT XXXII.

## ARGVMENTA.

1. *Quid sit Christum induere.*
2. *Quando contingit illa induitio Christi.*
3. *Quid sequi debeat illam induitionem Christi.*



Postolus in epist. ad Roma. docet nos Christum induere debere, vt cap. 13. Induimini Dominū nostrum Iesum Christum. Est autem Christum induere, nihil aliud, nisi effici participem bonorum Christi ac communicari. Et fit in Spiritu & fide, quādo anima sic acceptat Christi iustitiam, redemptionem, omnemque gratiam, vt verissimè & certissimè credam mihi cum filio omnia filij bona esse donata, & mea propria fore, sicut Apostolus Roman. 8. ait Qui dedit filium, quomodo non omnia cum filio? Nam hæc est propria & vera conditio fidei, vt quis certò credat & teneat, quòd omnia Christi, sua sunt, vt liberè dicere possit, Christi iustitia, redemptio, mors, resurrectio, mea sunt. Hæc enim Fides communicat omnia bona Christi. Sicut ergo homo vestimentum suum induit, & dicit esse suum proprium.